

THÀNH PHỐ CẦN THƠ TĂNG CƯỜNG SỰ LÃNH ĐẠO CỦA ĐẢNG TRONG CÔNG TÁC CẢI CÁCH HÀNH CHÍNH, NÂNG CAO CHỈ SỐ NĂNG LỰC CẠNH TRANH CẤP TỈNH

TRẦN QUỐC TRUNG*

Từ những ngày đầu mới thành lập (đầu năm 2004) đến nay, công tác cải cách hành chính luôn được Đảng bộ, chính quyền thành phố Cần Thơ đặc biệt quan tâm, tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện, nhằm tạo điều kiện thuận lợi nhất cho người dân, tổ chức, doanh nghiệp trong hoạt động sản xuất, kinh doanh, nâng cao chất lượng cuộc sống, cải thiện môi trường đầu tư, tăng cường năng lực cạnh tranh cấp tỉnh, tạo động lực quan trọng cho sự phát triển kinh tế - xã hội của thành phố.

Nỗ lực chuyển từ “chính quyền quản lý” sang “chính quyền phục vụ”

Thành phố Cần Thơ được thành lập theo Nghị quyết số 22/2003/QH11, ngày 26-11-2013, của Quốc hội nước Cộng hòa xã hội Chủ nghĩa Việt Nam khóa XI “Về việc chia và điều chỉnh địa giới hành chính một số tỉnh”, trên cơ sở chia tách tỉnh Cần Thơ thành thành phố Cần Thơ trực thuộc Trung ương và tỉnh Hậu Giang. Trong thời gian đầu, công tác cải cách hành chính của thành phố còn nhiều hạn chế, chưa đáp ứng yêu cầu đề ra. Tình trạng một số cơ quan hành chính nhà nước gây phiền hà cho tổ chức, doanh nghiệp, công dân trong quan hệ hành chính còn xảy ra; thủ tục hành chính còn nhiều vướng mắc, rườm rà, thiếu đồng bộ. Sau khi chia tách tỉnh, lực lượng cán bộ, công chức, viên chức thiếu và yếu; một bộ phận còn thiếu tinh thần trách nhiệm, thái độ phục vụ; tư duy “chính quyền phục vụ” chưa được quán triệt sâu sắc; ở nhiều nơi, việc chấp hành các quy trình, quy

phạm về giải quyết thủ tục hành chính chưa nghiêm; việc triển khai ứng dụng công nghệ thông tin vào công tác quản lý hành chính còn chậm,... gây bức xúc cho người dân, tổ chức và doanh nghiệp.

Nhằm sớm khắc phục những hạn chế đó, ngày 2-7-2004, Ban Thường vụ Thành ủy Cần Thơ đã ban hành Nghị quyết số 02-NQ/TU “Về tiếp tục đẩy mạnh cải cách hành chính, chống quan liêu, tham nhũng, tiêu cực” và chọn năm 2004 là “Năm cải cách hành chính, tập trung xây dựng cơ sở hạ tầng kinh tế - xã hội, gắn liền với xây dựng trật tự đô thị”. Sau đó, Thành ủy ban hành Chương trình số 29-CT/TU, ngày 29-10-2007, “Về thực hiện Nghị quyết của Hội nghị lần thứ năm Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa X về đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao năng lực, hiệu quả quản lý của bộ máy

* Ủy viên Trung ương Đảng, Bí thư Thành ủy, Trưởng Đoàn Đại biểu Quốc hội thành phố Cần Thơ

nhà nước"; Chỉ thị số 14-CT/TU, ngày 27-4-2017, "Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác cải cách hành chính trên địa bàn thành phố".

Thành ủy xác định 6 nhiệm vụ trọng tâm, xuyên suốt và lâu dài trong công tác cải cách hành chính là: 1- Cải cách thể chế; 2- Cải cách thủ tục hành chính; 3- Cải cách tổ chức bộ máy nhà nước; 4- Xây dựng và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; 5- Cải cách tài chính công; 6- Hiện đại hóa hành chính. Trên cơ sở các nghị quyết, chỉ thị của Thành ủy, Hội đồng nhân dân và Ủy ban nhân dân thành phố đã ban hành nhiều văn bản chỉ đạo, triển khai, quán triệt sâu sắc với quan điểm "Cải cách hành chính phải được tiến hành đồng bộ trong tổng thể đổi mới hệ thống chính trị, đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng, cải cách lập pháp và cải cách tư pháp; đáp ứng yêu cầu phát triển, đổi mới và hội nhập quốc tế, tạo thuận lợi nhất cho cá nhân, tổ chức và góp phần tích cực chống quan liêu, phòng và chống tham nhũng".

Xác định con người là nhân tố quyết định thành công của công tác cải cách hành chính, năm 2012, Thành ủy ban hành Nghị quyết số 10/NQ-TU về đào tạo cán bộ cơ sở, quận, huyện và thành phố đạt chuẩn. Đến hết năm 2017, có 90,47% trong tổng số 28.546 cán bộ, công chức, viên chức toàn thành phố đạt chuẩn (tăng 24,6% so với trước khi có Nghị quyết số 10/NQ-TU). Trong đó có 98,13% đạt chuẩn chuyên môn, 98,40% đạt chuẩn chính trị. Nhờ đó, nhận thức của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức về cải cách hành chính ngày càng được nâng cao; việc tiếp nhận, giải quyết các yêu cầu của công dân, tổ chức, doanh nghiệp ngày càng đi vào nề nếp, khoa học và đúng quy định. Đề công tác cải cách hành chính bảo đảm tính đồng bộ, xuyên suốt, liền mạch, thành phố chú trọng đầu tư hệ thống trang thiết bị hạ tầng công nghệ thông tin cho các cơ quan, ban, ngành từ thành phố đến các xã, phường, thị trấn. Đến

nay, 100% số cơ quan quản lý nhà nước trên địa bàn thành phố đều có mạng nội bộ, có máy tính kết nối in-tơ-nét băng thông rộng; hệ thống hạ tầng mạng được xây dựng hoàn thiện ở tất cả các xã, phường, thị trấn; các cơ quan nhà nước từ cấp thành phố đến cấp xã đã sử dụng văn bản điện tử trong xử lý, điều hành công việc.

Năm 2004, toàn thành phố chỉ có 3 đơn vị cấp sở, 9/9 quận, huyện và 1 đơn vị cấp xã triển khai mô hình hành chính "Một cửa". Đến năm 2008, Cần Thơ là một trong những tỉnh, thành trong nước sớm áp dụng đồng loạt cơ chế "Một cửa" ở cấp huyện và cấp xã theo Quyết định số 93/2007/QĐ-TTg, ngày 22-6-2007, của Thủ tướng Chính phủ "Về Quy chế thực hiện cơ chế một cửa, cơ chế một cửa liên thông tại cơ quan hành chính nhà nước ở địa phương". Năm 2011, tất cả các quận, huyện đều triển khai thực hiện mô hình "Một cửa hiện đại". Đến nay, Cần Thơ là một trong những địa phương đầu tiên trong cả nước thực hiện hoàn thành mô hình "Một cửa hiện đại" ở cả 3 cấp; 100% các cơ quan hành chính nhà nước từ thành phố đến cấp xã đã thành lập bộ phận tiếp nhận và trả kết quả theo cơ chế "Một cửa", "Một cửa liên thông"; 100% các sở, ngành và các quận - huyện, xã - phường - thị trấn đã triển khai sử dụng phần mềm "Một cửa điện tử" phục vụ tiếp nhận và trả kết quả trong giải quyết thủ tục hành chính. Dịch vụ công của thành phố được cung cấp đầy đủ trên Cổng Thông tin điện tử. Năm 2018, số lượng dịch vụ công trực tuyến mức độ 3 - 4 của thành phố là 734 dịch vụ, tăng 75 dịch vụ so với năm 2017.

Cải thiện môi trường đầu tư kinh doanh

Cùng với công tác cải cách hành chính, thành phố xác định phải cải thiện mạnh mẽ môi trường đầu tư, kinh doanh, tạo ra động lực và "đòn bẩy" quan trọng để thu hút các nguồn lực cho đầu tư phát triển. Để đạt mục

tiêu đó, phải quan tâm cải thiện và nâng cao chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) hằng năm của thành phố. Ngày 9-7-2012 Thành ủy ban hành Nghị quyết số 11-NQ/TU về cải thiện môi trường đầu tư, nâng cao chỉ số năng lực cạnh tranh cấp tỉnh (PCI) của thành phố Cần Thơ (gọi tắt là Nghị quyết số 11-NQ/TU). Nghị quyết xác định mục tiêu: “Cải thiện môi trường đầu tư của thành phố theo hướng tạo môi trường thông thoáng, công khai, minh bạch và thuận lợi cho doanh nghiệp, nhà đầu tư đến với thành phố”.

Với quan điểm “Xây dựng chính quyền phục vụ người dân và doanh nghiệp”, “Thành công của doanh nghiệp và các nhà đầu tư là thành công của thành phố”, liên tục trong 2 năm (2016 - 2017), Thành ủy xác định Chủ đề năm là “Đẩy mạnh thu hút đầu tư, nâng cao năng lực cạnh tranh và hội nhập quốc tế”. Ủy ban nhân dân thành phố đã ban hành 4 chương trình hành động, 4 kế hoạch và 1 chỉ thị về cải thiện môi trường đầu tư, nâng cao chỉ số PCI của thành phố Cần Thơ; trong đó giao nhiệm vụ cụ thể cho từng sở, ban, ngành thành phố, ủy ban nhân dân các quận, huyện, gắn với trách nhiệm của người đứng đầu trong từng cơ quan, đơn vị, địa phương. Theo chỉ đạo của Thành ủy, các cấp chính quyền đã tăng cường đối thoại, giao lưu trực tuyến để tiếp nhận, lắng nghe ý kiến, kiến nghị của người dân, doanh nghiệp và các nhà đầu tư về thủ tục hành chính. Lãnh đạo thành phố cũng yêu cầu giám đốc sở, thủ trưởng các cơ quan có liên quan và chủ tịch ủy ban nhân dân các quận, huyện bố trí lịch tiếp doanh nghiệp cố định vào thứ hai hằng tuần tại trụ sở cơ quan để kịp thời ghi nhận, giải quyết các khó khăn, vướng mắc cho doanh nghiệp, nhà đầu tư. Việc ứng dụng công nghệ thông tin trong thực hiện các thủ tục hành chính được tăng cường; thành phố chuyển mạnh cơ chế quản lý từ tiền kiểm sang hậu kiểm, nhờ đó giảm thời gian và chi phí hành chính cho người dân, doanh nghiệp.

Sau 6 năm triển khai thực hiện Nghị quyết số 11-NQ/TU, đến nay, môi trường đầu tư, kinh doanh của thành phố được cải thiện rõ rệt. Năm 2017, chỉ số PCI của Cần Thơ xếp hạng 10/63 tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương (tăng 5 bậc so với năm 2014) và được xếp vào khu vực có chỉ số điều hành tốt, có môi trường đầu tư kinh doanh thân thiện. Tính đến cuối tháng 10-2018, thành phố có 437 dự án đầu tư còn hiệu lực (trong đó có 80 dự án có vốn đầu tư trực tiếp nước ngoài (FDI), 357 dự án đầu tư trong nước), với tổng số vốn đầu tư hơn 79.000 tỷ đồng; thu hút nhiều nguồn vốn hỗ trợ phát triển chính thức (ODA) cho đầu tư hạ tầng giao thông, đô thị, giảm nghèo, các lĩnh vực xã hội,... Toàn thành phố hiện có trên 7.500 doanh nghiệp, chiếm khoảng 26% số doanh nghiệp cả vùng đồng bằng sông Cửu Long. Đặc biệt, từ năm 2016 đến nay, bên cạnh việc thu hút các tập đoàn kinh tế lớn, có tiềm lực tài chính vững mạnh trong nước đến đầu tư, kinh doanh, như Vingroup, FPT, FLC, Novaland, Vinamilk,... thành phố còn thu hút nhiều dự án FDI, đưa Cần Thơ thật sự trở thành “điểm đến” của nhiều nhà đầu tư trong và ngoài nước, tạo động lực cho kinh tế - xã hội thành phố phát triển khá toàn diện.

◆ Nhận diện những tồn tại và rút ra những bài học kinh nghiệm

Tuy đã đạt được một số kết quả khả quan nhưng công tác cải cách hành chính, nâng cao chỉ số PCI trên địa bàn thành phố vẫn còn một số hạn chế cần sớm được khắc phục.

- Trong công tác cải cách hành chính: Việc rà soát, đánh giá, loại bỏ một số thủ tục hành chính không phù hợp, gây cản trở hoạt động sản xuất, kinh doanh của doanh nghiệp ở một số nơi còn chậm; ủy ban nhân dân một số quận, huyện và lãnh đạo một số sở, ngành chưa chú trọng thực hiện công tác đối thoại với doanh nghiệp; hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin để xây dựng chính quyền điện

từ còn hạn chế, phần mềm “Một cửa điện tử” chưa liên thông với phần mềm cung cấp dịch vụ công trực tuyến...

- Trong công tác cải thiện và nâng cao chỉ số PCI: Nhiều chỉ số thành phần vẫn còn khoảng cách khá lớn so với các tỉnh, thành trong cả nước, như gia nhập thị trường, tiếp cận đất đai, đào tạo lao động, thiết chế pháp lý; một số sở, ngành, quận, huyện chưa quyết liệt trong tổ chức thực hiện các chỉ đạo của Thành ủy, Ủy ban nhân dân thành phố về cải thiện môi trường đầu tư, nâng cao chỉ số PCI; công tác tổ chức đối thoại với doanh nghiệp tại một số quận, huyện chưa đi vào thực chất, chưa giải quyết dứt điểm, thỏa đáng những khó khăn, vướng mắc của doanh nghiệp, nhất là các thủ tục về đất đai, xây dựng, thuế,...

Qua đó, Đảng bộ, chính quyền thành phố rút ra được một số bài học kinh nghiệm:

Thứ nhất, đổi mới về nhận thức trong cả hệ thống chính trị về công tác cải cách hành chính, xem cải cách hành chính là một khâu đột phá, mở đường cho việc cải thiện, nâng cao chỉ số PCI và thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội; từ đó có sự chỉ đạo thống nhất, quyết liệt, kiên trì của các cấp ủy đảng, chính quyền. Đây là yếu tố tiên quyết dẫn đến thành công trong công tác cải cách hành chính.

Thứ hai, nâng cao vai trò, trách nhiệm của người đứng đầu các cơ quan, đơn vị, địa phương về công tác cải cách hành chính. Thực tế đã chứng minh nơi nào người đứng đầu quan tâm, chỉ đạo quyết liệt trong công tác cải cách hành chính thì nơi đó địa phương, đơn vị thường được xếp ở vị trí thứ hạng cao trong bảng đánh giá, xếp hạng kết quả cải cách hành chính và chỉ số PCI.

Thứ ba, cải cách hành chính phải có chương trình, kế hoạch, lộ trình cụ thể với những bước đi thích hợp. Trong đó, cải cách thủ tục hành chính, nâng cao chất lượng dịch vụ hành chính và dịch vụ công có ý nghĩa rất quan trọng trong việc tạo môi trường đầu tư, kinh doanh thông thoáng, góp phần thúc đẩy

tăng trưởng kinh tế. Phải lấy sự hài lòng của người dân, tổ chức, doanh nghiệp làm thước đo hiệu quả công tác cải cách hành chính.

Thứ tư, để đạt hiệu quả cao trong công tác cải cách hành chính, hệ thống bộ máy hành chính phải được tổ chức, sắp xếp lại cho hợp lý, tinh gọn; đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức phải thường xuyên được đào tạo nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ, tâm huyết trong công việc với tinh thần, thái độ tận tâm, tận tụy phục vụ người dân, tổ chức và doanh nghiệp.

Thứ năm, đẩy mạnh phân công, phân cấp và xác định rõ mối quan hệ trách nhiệm giữa các ngành, các cấp sau phân cấp nhằm tạo sự phối hợp đồng bộ, liên thông trong cải cách hành chính. Đồng thời, thường xuyên tiến hành việc giám sát, kiểm tra công tác cải cách hành chính ở các cơ quan, đơn vị, địa phương, nhất là ở những nơi còn nhiều hạn chế, yếu kém, nhằm tạo chuyển biến mạnh mẽ về kỷ luật, kỷ cương hành chính, năng lực quản lý, điều hành và chất lượng dịch vụ công.

Để chính quyền gần gũi hơn với người dân, tổ chức, doanh nghiệp

Để nâng cao hơn nữa hiệu quả công tác cải cách hành chính; tiếp tục cải thiện và nâng cao chỉ số PCI của thành phố, Thành ủy xác định một số nhiệm vụ, giải pháp mà các cấp ủy đảng, chính quyền cần chú trọng thực hiện đồng bộ, quyết liệt trong thời gian tới:

Một là, tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng đối với hệ thống chính trị và xây dựng tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; xác định công tác cải cách hành chính là nhiệm vụ chính trị thường xuyên, quan trọng của các cấp, các ngành và cả hệ thống chính trị thành phố, nhằm tạo môi trường thuận lợi, thông thoáng, thu hút mạnh mẽ các nguồn lực đầu tư vào thành phố, phần đầu nâng chỉ số PCI của thành phố vào nhóm “Rất tốt”.

Hai là, các cấp ủy đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và đoàn thể tổ chức thực hiện có hiệu quả Chỉ thị số 07/CT-TTg, ngày 4-3-2016, của Thủ tướng Chính phủ về việc *đẩy mạnh thực hiện Chương trình tổng thể cải cách hành chính nhà nước giai đoạn 2011 - 2020*, bảo đảm hoàn thành các mục tiêu, nhiệm vụ cải cách hành chính giai đoạn II (2016 - 2020); xem kết quả lãnh đạo thực hiện cải cách hành chính là tiêu chí quan trọng trong kiểm điểm, đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ, năng lực lãnh đạo, quản lý và trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, đơn vị, gắn với tiêu chí đánh giá, bình xét thi đua, khen thưởng hằng năm.

Ba là, xây dựng và hoàn thiện thể chế, cơ chế, chính sách trên các lĩnh vực quản lý, nâng cao chất lượng xây dựng, ban hành và rà soát văn bản quy phạm pháp luật; triển khai thực hiện; tiếp tục thực hiện tốt cơ chế “Một cửa”, “Một cửa liên thông” tại các cơ quan hành chính nhà nước ở địa phương. Thường xuyên nghiên cứu cải tiến, đổi mới phương pháp làm việc, chấn chỉnh tác phong, lề lối thực thi công vụ của đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; tập trung cải cách theo hướng đơn giản, minh bạch, công khai về thủ tục hành chính. Coi đây là một giải pháp quan trọng để phòng, chống tham nhũng, khắc phục tiêu cực trong bộ máy chính quyền các cấp.

Bốn là, xác định rõ vị trí, cơ cấu và tiêu chuẩn chức danh công chức trong từng cơ quan, đơn vị để làm căn cứ tuyển dụng và bố trí sử dụng cán bộ, công chức, viên chức. Thông qua việc thi tuyển, sát hạch, kiểm tra để tuyển dụng cán bộ, công chức đủ phẩm chất và năng lực vào làm việc trong bộ máy; khắc phục tình trạng tuyển dụng rồi mới đưa đi đào tạo. Tăng cường công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức theo vị trí việc làm, gắn quy hoạch với đào tạo, bồi dưỡng và sử dụng, bảo đảm xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức thành phố đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới.

Năm là, các cấp, các ngành chủ động nắm tình hình và giải quyết kịp thời những công việc liên quan đến quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức, doanh nghiệp, cá nhân theo đúng quy định pháp luật; kiên quyết sàng lọc, miễn nhiệm, thay thế, cho thôi giữ chức vụ đối với cán bộ, công chức, viên chức có dư luận không tốt, chưa tốt, làm việc kém hiệu quả, không hoàn thành nhiệm vụ, yếu về năng lực, kém về phẩm chất đạo đức, không chờ hết nhiệm kỳ, hết tuổi công tác, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý và người đứng đầu. Xử lý nghiêm cán bộ cố tình vi phạm theo đúng quy định của pháp luật và công khai kết quả xử lý trên các phương tiện thông tin đại chúng.

Sáu là, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động của các cấp chính quyền; từng bước xây dựng chính quyền điện tử, tạo điều kiện thuận lợi để chính quyền, doanh nghiệp, công dân giao dịch công khai, minh bạch, kịp thời, đúng thời gian quy định; bảo đảm sự tham gia của các tổ chức, cá nhân vào tiến trình cải cách và giám sát chất lượng thực thi công vụ của cán bộ, công chức, viên chức.

Bảy là, đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền về cải cách hành chính, đặc biệt là tuyên truyền về các dịch vụ công trực tuyến mức độ 3, mức độ 4 trên các phương tiện thông tin đại chúng; công khai kết quả lấy ý kiến của người dân và doanh nghiệp về sự hài lòng đối với các cấp chính quyền trong giải quyết công việc hành chính; thực hiện đầy đủ, đúng quy định chế độ thông tin, báo cáo, thi đua, khen thưởng và kỷ luật trong công tác cải cách hành chính.

Tám là, tăng cường công tác giám sát, kiểm tra việc chấp hành các quy định của pháp luật về cải cách hành chính, bảo đảm cho công tác cải cách hành chính thật sự là một khâu đột phá trong phát triển kinh tế - xã hội và là một nhiệm vụ trọng tâm thường xuyên của các cấp chính quyền. □